

Tehnike in oblike Mednarodnega poslovanja - UPEŠ

Vaje 3

Prevozne klavzule - Incoterms 2000

Potek in namen vaj

- **Incoterms 2000:**
  - uvod
  - sestava Incoterms klavzul
  - delitev klavzul glede na to, katera od strank nosi stroške oz. nevarnost v zvezi z izpolnitvijo pogodbe
- **Pregled klavzul:**
  - skupina E
  - skupina F
  - skupina C
  - skupina D

Incoterms 2000

- **Uvod:**
  - cilj Incoterms klavzul: poenotenje pravil za razlago najbolj pogostih trgovinskih pojmov, uporabljenih v zunanji trgovini
  - več revizij v želji po usklajevanju pravil z razvojem prakse medn. trgovine in načinov prevoza (MTZ je prvo izdajo Incoterms klavzul pripravila l. 1936; revizije: 1953, 1967, 1976, 1980, 1990, 2000)
  - razlog za zadnjo revizijo (večjih vsebinskih popravkov ni): pogostejše oblike elektronskega poslovanja, nove oblike prevoza; svetovne priznane klavzule
- **Sestava Incoterms klavzul:**
  - **imenski del:** okrajšava (CIF, FOB, EXW,...) in ime kraja oz. geografskega ali topografskega poimenovanja
  - **vsebinski del:** pravice in dolžnosti pogodbenih strank glede časa in kraja izročitve blaga, prehoda tveganja in stroškov, druge sestavine (plačilo carin, davščin, zavarovanja, pridobitve dovoljenj, obveščanje)

Incoterms 2000

- Vsaka klavzula se deli na dva sestavna dela A in B; točke od
  - **A1 do A10** označujejo **obveznosti prodajalca**,
  - **B1 do B10** pa **obveznosti kupca**.
- Obveznosti prodajalca in kupca:

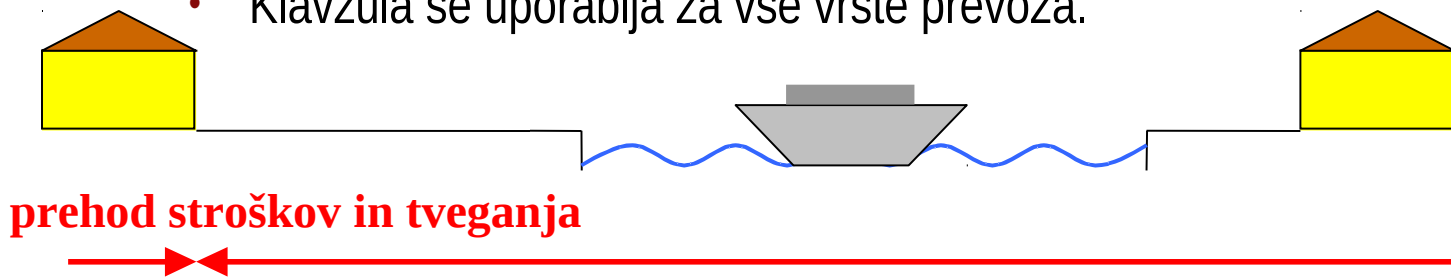
A1 / B1	Priprava blaga in plačilo cene
A2 / B2	Dovoljenja, potrdila in druge formalnosti
A3 / B3	Pogodba o prevozu in zavarovanje
A4 / B4	Predaja in prevzem blaga
A5 / B5	Prehod tveganja
A6 / B6	Razdelitev stroškov
A7 / B7	Obvestilo kupcu, prodajalcu
A8 / B8	Dokazilo o predaji
A9 / B9	Kontrola embalaže, oznak oz. blaga
A10 / B10	Ostale obveznosti

Delitev klavzul glede na to, katera od strank nosi stroške oz. nevarnost v zvezi z izpolnitvijo pogodbe:

- **Skupina E:** minimalna obveznost za prodajalca (odhod)
  - **EXW** (Ex works)
- **Skupina F:** glavni prevoz z vidika prodajalca ni plačan
  - **FCA** (Free carrier), **FAS** (Free alongside ship) ter **FOB** (Free on board)
- **Skupina C:** prodajalec plača glavni prevoz, včasih tudi zavarovanje
  - **CFR**, (Cost and freight), **CIF** (Cost, insurance and freight), **CPT** (Carriage paid to) ter **CIP** (Carriage and insurance paid to)
- **Skupina D:** prodajalec opravi vse potrebno za prispetje blaga v namembno pristanišče ali nek drug kraj, včasih tudi uvozno carinjenje v kupčevi državi (prihod)
  - **DAF** (Delivered at frontier), **DES** (Delivered ex ship), **DEQ** (Delivered ex quay), **DDU** (Delivered duty unpaid) ter **DDP** (Delivered duty paid)

Incoterms 2000 - Skupina E

- **Skupina E:** minimalna obveznost za prodajalca (odhod) **EXW** (Ex works, Franko tovarna - naveden kraj):
  - Prodajalec izpolni svojo obveznost, ko da blago na razpolago kupcu v svojih obratih (delavnici, tovarni, skladišču).
  - Prodajalec ni odgovoren za:
    - natovarjanje blaga na vozilo, ki ga zagotovi kupec
    - izvozno carinjenje blaga, razen če ni drugače dogovorjeno
  - Kupec nosi vse stroške in tveganje odpreme blaga do želenega mesta namembnosti.
  - Klavzula se uporablja za vse vrste prevoza.

Skupina E – EXW Franko tovarna

- **Pregled obveznosti prodajalca:**
  - A1: priprava blaga in fakture ter ustreznih dokazil v skladu s pogodbo
  - A2: kupcu nudi pomoč pri pridobitvi izvoznega dovoljenja (zahteva, tveganje in stroški so na kupčevi strani)
  - A3: pogodba o prevozu in zavarovanju ni obvezna
  - A4: predaja blaga kupcu na imenovanem mestu na dogovorjeni dan oz. v roku (običajno mesto in čas, če to ni posebej dogovorjeno)
  - A5: tveganje izgube in poškodovanja blaga nosi prodajalec do predaje blaga
  - A6: stroške v zvezi blagom do predaje blaga nosi prodajalec
  - A7: pravočasno obvestilo kupcu, kje in kdaj bo blago na razpolago
  - A8: dokazilo o predaji ni obvezno
  - A9: vse stroške kontrole blaga, ki so potrebni zaradi predaje, nosi prodajalec; prodajalec nosi stroške ustrezne embalaže, ki mora biti ustrezno označena
  - A10: prodajalec nudi kupcu pomoč pri pridobivanju ustreznih dokazil in podatkov (zahteva, tveganje in stroški so na kupčevi strani); na zahtevo kupca pridobi informacije, potrebne za sklenitev zavarovanja.

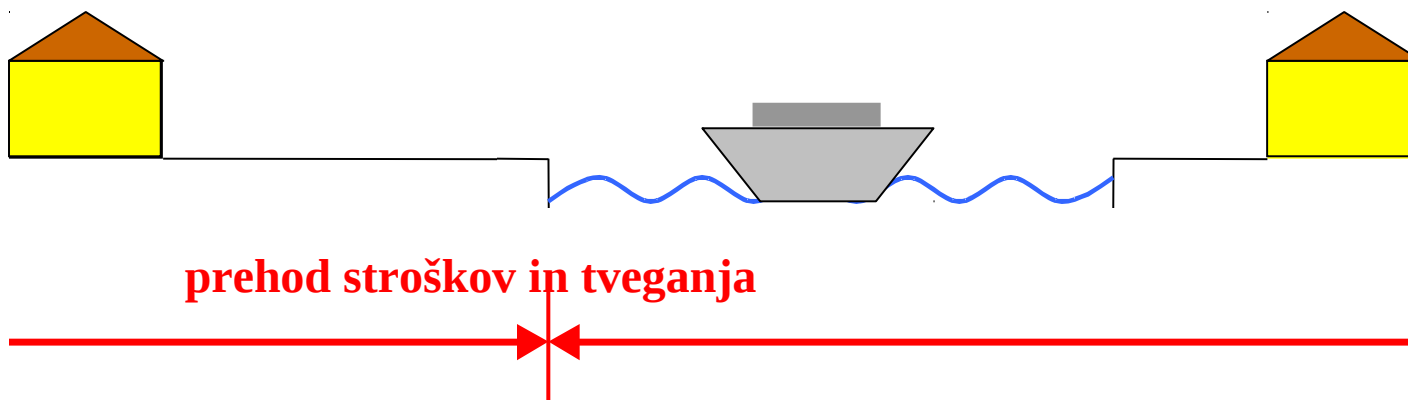
Skupina E – EXW Franko tovarna

- **Pregled obveznosti kupca:**
  - B1: plačilo cene v skladu s pogodbo
  - B2: kupec je dolžan priskrbeti ustrezna dovoljenja in opraviti carinske formalnosti
  - B3: pogodba o prevozu in zavarovanju ni obvezna
  - B4: prevzem blaga, ko je na razpolago
  - B5: nosi tveganje od trenutka, ko je blago dano na razpolago (oz. od dog. roka dalje)
  - B6: od prevzema dalje nosi vse stroške; naknadni stroški, če ne prevzame blaga pravočasno; plačilo carinskih obveznosti; povrnitev vseh stroškov prodajalcu (pomoč)
  - B7: pravočasno obvestilo prodajalcu o kraju in času
  - B8: prodajalcu nudi ustrezen dokaz o prevzemu blaga
  - B9: kupec nosi stroške predvkrcajne kontrole
  - B10: kupec nosi vse stroške za pridobivanje dokazil, povrne prodajalcu morebitne stroške nudenja pomoči.

Incoterms 2000 - Skupina F

- **Skupina F:** glavni prevoz z vidika prodajalca ni plačan
  - **FCA** (Free carrier, Franko prevoznik - naveden kraj)
  - **FAS** (Free alongside ship, Franko ob ladji - navedeno odpravno pristanišče)
  - **FOB** (Free on board, Franko na ladijski krov - navedeno odpravno pristanišče)

Skupina F – FCA Franko prevoznik

FCA (Free carrier, Franko prevoznik - naveden kraj):

- **Prodajalec izpolni svojo obveznost, ko preda blago izvozno ocarinjeno prevozniku, ki ga je določil kupec, na dogovorjenem mestu.**
- Če dobava poteka v prodajalčevih prostorih, je on tudi odgovoren za nakladanje blaga.
- Klavzula se uporablja za vse vrste prevoza.
- Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:
  - A3: **pogodba o prevozu** (razen če to zahteva kupec oz. mu pravočasno ne izda dispozicije - takrat pogodbo sklene prodajalec na stroške in tveganje kupca) **in zavarovanju ni obvezna.**
  - A6: stroške v zvezi z blagom do njegove predaje **in stroške izvoz. car. nosi prodajalec.**
  - A8: **kupcu priskrbi ustrezno dokazilo o predaji.**
  - B7: pravočasno **obvestilo prodajalcu o imenu prevoznika, vrsti prevoza, kraju in času.**

Skupina F - FAS Franko ob ladji

FAS (Free alongside ship, Franko ob ladji - navedeno odpravno pristanišče):

- **Prodajalec izpolni svojo obveznost, ko blago postavi ob bok ladje v označenem odpremnom pristanišču.** Kupec nosi vse stroške in tveganje izgube ali poškodovanja blaga od takrat dalje.
- Prodajalec je dolžan izvozno cariniti blago (prej kupec).
- Klavzula se uporablja samo za pomorski in rečni prevoz.

Skupina F - FAS Franko ob ladji

Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:

- A4: **predaja blaga ob boku ladje na natovornem mestu**, ki ga je označil kupec, v imenovanem pristanišču na dogovorjeni dan oz. v roku in na za to pristanišče običajen način.
- B5: nosi tveganje od trenutka, ko je blago dano na razpolago, oz. če ne obvesti prodajalca ali če ima ladja zamudo.
- B6: od prevzema dalje nosi vse stroške; naknadni stroški, če kupec pravočasno ne obvesti prodajalca oz. če ima ladja zamudo; plačilo uvoznih in tranzitnih carinskih obveznosti; povrnitev vseh stroškov prodajalcu (pomoč)
- B7: pravočasno obvestilo prodajalcu o imenu ladje, natovornem mestu in datumu predaje.

Skupina F - FOB Franko na ladijski krov

FOB (Free on board, Franko na ladijski krov - navedeno odpravno pristanišče):

- **Prodajalec izpolni svojo obveznost, ko preda blago čez ograjo ladje, ki jo je označil kupec**, v imenovanem pristanišču na dogovorjeni dan oz. v roku in na za to pristanišče običajen način.
- Kupec nosi vse stroške in tveganje izgube ali poškodovanja blaga od takrat dalje.
- Prodajalec je dolžan izvozno cariniti blago.
- Klavzula se uporablja samo za pomorski in rečni prevoz.

Incoterms 2000 - Skupina C

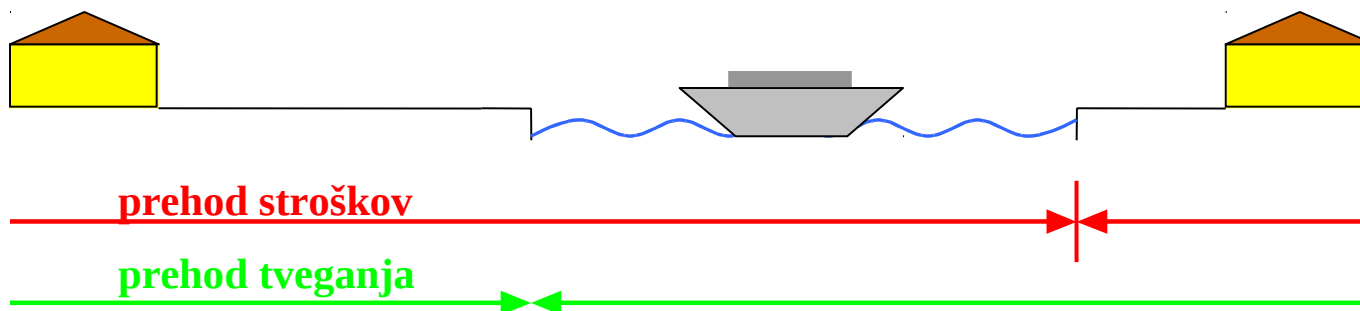
- **Skupina C:** prodajalec plača glavni prevoz, včasih tudi zavarovanje

CFR (Cost and freight, Stroški in prevoznina - navedeno namembno pristanišče)

CIF (Cost, insurance and freight, Stroški, zavarovanje in prevoznina - navedeno namembno pristanišče)

CPT (Carriage paid to, Prevoz plačan do - naveden namembni kraj)

CIP (Carriage and insurance paid to, Prevoz in zavarovanje plačana do - naveden namembni kraj)

Skupina C – CFR Stroški in prevoznina

CFR - Cost and Freight (stroški in prevoznina - navedeno namembno pristanišče)

- **Prodajalec mora plačati stroške in prevoznino do navedenega namembnega pristanišča, vendar nevarnost izgube ali poškodovanja blaga pa tudi vsi stroški, nastali zaradi dogodkov, ki se zgodijo po času dobave (potem, ko je blago prešlo ograjo v odpravnem pristanišču), preidejo s prodajalca na kupca.**
- Prodajalec je dolžan opraviti izvozno carinjenje blaga.
- Klavzula se uporablja samo za pomorski in rečni prevoz.

Skupina C – CFR Stroški in prevoznina

- Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:
  - A3: **prodajalec pod običajnimi pogoji sklene pogodbo o prevozu**, pogodba o zavarovanju pa ni obvezna.
  - A6: stroške v zvezi z blagom do njegove predaje in stroške izvoz. car. nosi prodajalec, **nosi tudi stroške prevoznine in ostale stroške iz pogodbe o prevozu.**
  - A8: kupcu priskrbi ustrezno dokazilo o predaji, **ter prevozno listino.**
  - B5: nosi tveganje od trenutka, ko blago preide ograjo ladje, oz. od dogovorjenega dne, v kolikor ima kupec pravico določiti čas vkrcanja ladje.
  - B6: **od prevzema (blago preide ladijsko ograjo) dalje nosi vse stroške; plačilo uvoznih in tranzitnih carinskih obveznosti; povrnitev vseh stroškov prodajalcu (pomoč).**

Skupina C – CIF Stroški, zavarovanje in prevoznina

CIF – Cost, Insurance and Freight (Stroški, zavarovanje in prevoznina - navedeno namembno pristanišče)

- Prodajalec mora plačati stroške in prevoznino do navedenega namembnega pristanišča, vendar nevarnost izgube ali poškodovanja blaga pa tudi vsi stroški, nastali zaradi dogodkov, ki se zgodijo po času dobave (potem, ko je blago prešlo ograjo v odpravnem pristanišču), preidejo s prodajalca na kupca. **Po tej klavzuli mora prodajalec priskrbeti tudi pomorsko zavarovanje nevarnosti kupca za izgubo ali poškodovanje blaga med prevozom.**
- Prodajalec je dolžan opraviti izvozno carinjenje blaga.
- Klavzula se uporablja samo za pomorski in rečni prevoz.

Skupina C – CIF Stroški, zavarovanje in prevoznina

Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:

- A3: Pogodba o prevozu in **pogodba o zavarovanju**: prodajalec mora na svoje stroške pridobiti zavarovanje tovora, kot je dogovorjeno s pogodbo, tako da je kupec ali druga oseba, ki ima zavarovalni interes, upravičena zahtevati izplačilo zavarovalnine neposredno od zavarovalnice.

Zavarovanje je treba skleniti z ugledno zavarovalnico in mora biti, če ni izrecno dogovorjeno, v skladu z minimalnim kritjem po klavzulah **Združenja zavarovalnic za pomorsko zavarovanje** ali v skladu s podobno zbirko klavzul.

Minimalno zavarovanje mora pokriti pogodbeno ceno, povečano za 10% (skupaj 110%), in mora biti izkazano v valuti pogodbe.

Skupina C – CPT Prevoz plačan do

- **CPT** – Carriage paid to (Prevoz plačan do - naveden namembni kraj)
- “Prevoz plačano do” pomeni, da **prodajalec dobavi blago prevozniku, ki ga je določil sam, vendar mora prodajalec plačati stroške prevoza, ki so potrebni, da se blago pripelje do navedenega namembnega kraja.** Vso nevarnost za izgubljeno ali poškodovano blago kot tudi naknadne stroške zaradi dogodkov, ki so nastali po trenutku, ko je bilo blago dobavljeno, od takrat dalje nosi kupec.
- Če se uporablja več prevoznikov, nevarnost preide ob predaji blaga prvemu prevozniku.
- Prodajalec ocarini blago zaradi izvoza.
- CPT se uporablja za vse vrste prevoza vključno z multimodalnim.

Skupina C – CIP Prevoz in zavarovanje plačana do

CIP – Carriage and Insurance paid to (Prevoz in zavarovanje plačana do- naveden namembni kraj)

- **Prodajalec mora plačati stroške in prevoznino do navedenega namembnega kraja, vendar nevarnost izgube ali poškodovanja blaga po dobavi preidejo s prodajalca na kupca.** Prodajalec ima enake obveznosti kot pri CPT, vendar mora priskrbeti tudi zavarovanje nevarnosti kupca za izgubo ali poškodovanje blaga med prevozom.
- Po klavzuli CIP je izvozno carinjenje blaga dolžan opraviti prodajalec.

Skupina C – CIP Prevoz in zavarovanje plačana do

- A3:
  - **Pogodba o prevozu** je sklenjena pod običajnimi pogoji in na stroške prodajalca. Če točka predaje ni dogovorjena oziroma določena s prakso, lahko prodajalec izbere točko v navedenem kraju, ki mu najbolj ustreza.
  - **Pogodba o zavarovanju**: prodajalec na svoje stroške sklene zavarovanje tovora in priskrbi kupcu zavarovalno polico. Zavarovanje se sklene z ugledno zavarovalnico v skladu z minimalnim kritjem. Če kupec zahteva, je prodajalec dolžan na kupčeve stroške priskrbeti zavarovanje nevarnosti vojne, stavk, vstaj in nemirov, če je to mogoče.

Incoterms 2000 - Skupina D

- **Skupina D:** prodajalec opravi vse potrebno za prispetje blaga v namembno pristanišče ali nek drug kraj, včasih tudi uvozno carinjenje v kupčevi državi (prihod)

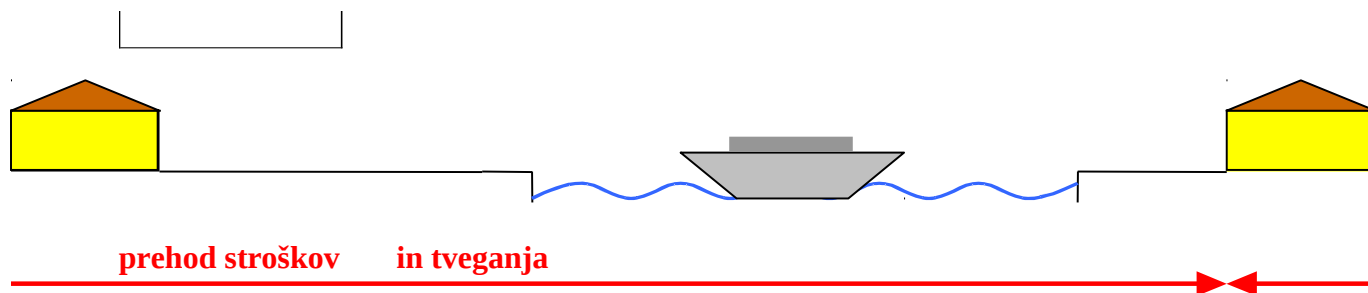
DAF (Delivered at frontier, Dobavljeno na meji - naveden kraj)

DES (Delivered ex ship, Dobavljeno na ladji - navedeno namembno pristanišče)

DEQ (Delivered ex quay, Dobavljeno na obali - navedeno namembno pristanišče)

DDU (Delivered duty unpaid, Dobavljeno, neocarinjeno - naveden namembni kraj)

DDP (Delivered duty paid, Dobavljeno, ocarinjeno - naveden namembni kraj)

Skupina D – DAF Dostavljeno na meji

- **DAF** – Delivered at frontier (Dostavljeno na meji - naveden kraj)
- Po DAF klavzuli **prodajalec blago dobavi, ko ga da na razpolago kupcu na prevoznem sredstvu, s katerim je pripeljano, nerazloženo, izvozno ocarinjeno, na navedeni točki in kraju na meji (pred carinsko mejo sosednje države).**
- Ta klavzula se uporablja ne glede na način prevoza, če je blago potrebno dobaviti na kopenski meji. Če je blago potrebno dostaviti v namembno pristanišče, na ladijskem krovu ali na obali, je potrebno uporabiti klavzuli DES ali DEQ.

Skupina D – DAF Dostavljeno na meji

- Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:
  - **A3:** prodajalec mora skleniti pogodbo o prevozu pod običajnimi pogoji. Po dogovoru obeh strank lahko prodajalec sklene pogodbo o nadaljevanju prevoza do namembnega kraja v uvozni državi, pri čemer nosi tveganje od mejne točke naprej kupec. Pogodbe o zavarovanju prodajalec ni dolžan skleniti.
  - **A5:** Prodajalec nosi nevarnost izgube ali poškodovanja blaga do trenutka dobave na mejni točki.
  - **B5:** kupec nosi nevarnost poškodbe ali izgube blaga a) od trenutka, ko je bilo blago dobavljeno v skladu z A4; b) od dogovorjenega dne ali od dne izteka roka za dobavo, če je bilo blago jasno ločeno od drugega blaga.
  - **B6:** stroške razkladanja nosi kupec ter tudi vse dodatne stroške, ki so nastali zato, ker ni pravočasno prevzel dobave, ter stroške uvoznih dajatev.

Skupina D – DES Dobavljeno na ladji

DES – Delievered Ex Ship (Dobavljeno na ladji - navedeno namembno pristanišče)

- DES pomeni, da **prodajalec blago dobavi, ko je blago dano na razpolago kupcu na krovu ladje, uvozno neocarinjeno v navedenem namembnem pristanišču.**
- Prodajalec nosi vse stroške in nevarnost, vezane na dostavo blaga v dogovorjenem namembnem pristanišču do razkladanja. Če stranki želita, da odgovornost razkladanja blaga nosi prodajalec, morata uporabiti klavzulo DEQ.
- Klavzula se uporablja za pomorski, rečni in multimodalni prevoz.

Skupina D – DES Dobavljeno na ladji

Pregled obveznosti obeh pogodbenih strank:

- **A3:** pogodbo o prevozu sklence prodajalec, pogodbe o zavarovanju ne rabi skleniti;
- **A4:** prodajalec mora dati blago na razpolago kupcu na krovu ladje na razkladalni točki;
- **A5:** prodajalec nosi vse nevarnosti in stroške do trenutka predaja blaga;
- **A7:** prodajalec mora kupca obvestiti o času prihoda ladje;
- **B3:** kupec nima obveznosti v zvezi s pogodbama o prevozu in zavarovanju;
- **B6:** kupec nosi stroške carinskih formalnosti potrebnih za uvoz blaga.

Skupina D - DEQ Dobavljeno na obali

DEQ – Delivered Ex Quay (Dobavljeno na obali - navedeno namembno pristanišče)

- **DEQ pomeni, da prodajalec dobavi blago uvozno neocarinjeno na obali (pomolu) v navedenem namembnem pristanišču. Prodajalec nosi stroške in nevarnost v zvezi z dostavo blaga v dogovorjenem namembnem pristanišču in raztovarjanje blaga na obalo.**
- Klavzula se uporablja za pomorski, rečni in multimodalni prevoz.

Skupina D – DDU Dobavljeno neocarinjeno

DDU – delivered duty unpaid (dobavljeno neocarinjeno - naveden namembni kraj)

- **DDU pomeni, da prodajalec dobavi blago uvozno neocarinjeno in nerazloženo s prevoznega sredstva, s katerim je bilo pripeljano, v navedenem namembnem kraju.**
- Prodajalec je dolžan nositi vse stroške in nevarnosti v zvezi z dobavo blaga do namembnega kraja z izjemo uvoznih formalnosti in s tem povezanih stroškov.
- Ta klavzula se uporablja za vse vrste prevoza.

Skupina D – DDP Dobavljeno ocarinjeno

DDP – delivered duty paid (dobavljeno ocarinjeno - naveden namembni kraj)

- **DDP** pomeni, da prodajalec blago dobavi kupcu uvozno ocarinjeno in nerazloženo s prevoznega sredstva, s katerim je bil v namembni kraj pripeljano.
- Prodajalec nosi vse stroške z uvozom, pri čemer je mogoče nekatere (kot na primer DDV izključiti iz obveznosti prodajalca).
- Ta klavzula se uporablja za vse vrste prevoza.
  - **A5, A6**: prodajalec nosi vse stroške in tveganje v zvezi z dobavo blaga do namembnega kraja.
  - **B2**: kupec mora prodajalcu na njegovo zahtevo, nevarnost in stroške dati vso pomoč pri pridobitvi vseh uvoznih dovoljenj ali uradnih potrdil, ki so potrebna za uvoz blaga.
  - **B6**: kupec mora plačati dodatne stroške, v primeru, da ni izpolnil obveznosti v zvezi z B2.

Pregled razlik in podobnosti med klavzulami

NAZIV KLAUZULE	GLAVNI PREVOZ		ZAVAROVANJE PLAČA	CARINO PLAČA	KRAJ PREVZEMA BLAGA	NAČIN PREVOZA
	NOSILEC STROŠKOV	NOSILEC TVEGANJA				
EXW	KUPEC	KUPEC	(KUPEC)	KUPEC (V CELOTI)	PROSTORI PRODAJALCA	VSI
FCA	KUPEC	KUPEC	(KUPEC)	PRODAJALEC (I)	ODPREMNI KRAJ	VSI
FAS	KUPEC	KUPEC	(KUPEC)	PRODAJALEC (I)	ODPRAVNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
FOB	KUPEC	KUPEC	(KUPEC)	PRODAJALEC (I)	ODPRAVNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
CFR	PRODAJALEC	KUPEC	KUPEC	PRODAJALEC (I)	NAMEMBNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
CIF	PRODAJALEC	KUPEC	PRODAJALEC	PRODAJALEC (I)	NAMEMBNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
CPT	PRODAJALEC	KUPEC	KUPEC	PRODAJALEC (I)	NAMEMBNI KRAJ	VSI
CIP	PRODAJALEC	KUPEC	PRODAJALEC	PRODAJALEC (I)	NAMEMBNI KRAJ	VSI
DAF	PRODAJALEC	PRODAJALEC	(PRODAJALEC)	KUPEC (U)	NAMEMBNI KRAJ (MEJA)	VSI
DES	PRODAJALEC	PRODAJALEC	(PRODAJALEC)	KUPEC (U)	NAMEMBNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
DEQ	PRODAJALEC	PRODAJALEC	(PRODAJALEC)	KUPEC (U)	NAMEMBNO PRISTANIŠČE	POMORSKI IN REČNI
DDU	PRODAJALEC	PRODAJALEC	PRODAJALEC	KUPEC (U)	NAMEMBNI KRAJ	VSI
DDP	PRODAJALEC	PRODAJALEC	PRODAJALEC	PRODAJALEC (V CELOTI)	NAMEMBNI KRAJ	VSI

Primer uporabe Incoterms klavzul

Bofex d.o.o. naroči podjetju LG CND Co., Ltd. pošiljko 5000-ih televizorjev model PY2DR iz Koreje. Stranki se dogovorita za klavzulo CIF (Luka Koper). Nato se blago odpremi na tovorno ladjo. Na poti nastane poškodba zaradi slabih vremenskih razmer.

- *Kdo plača stroške zavarovanja?*
- *Kdo je nosilec tveganj poškodbe blaga?*
- *Kdo bo poravnal nastalo škodo?*